

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Tereza Veselá**

Termín SZZ: **květen 2012**

Název DP: *Hodnotový systém žáka mladšího školního věku na základě čtenářských preferencí*

Datum posudku: 9.5.2012

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: PhDr.Helena Hejlová, PhD.

A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např.příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, reaguje na cíle.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

	A	B	C	N
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	<u>C</u>	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	<u>C</u>	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	<u>B</u>	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	<u>B</u>	C	N
Autorský přínos	A	<u>B</u>	C	N

Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Práce zasahuje do tří velkých a na zpracování pro DP náročných témat – hodnota včetně jejího významu a osvojování, hodnotová orientace dítěte, čtenářství a čtenářská gramotnost. Je zřejmé, že autorka se snažila zaznamenat vše podstatné ze všech oblastí. Nepodařilo se jí však vzhledem k cíli, který by se dal formulovat spíše ve smyslu *vliv čtenářství na osvojování hodnot v mladším školním věku nebo ovlivňování hodnotového systému žáků prostřednictvím četby*, základní poznatky, teze a souvislosti uvést do vztahu a shrnout. Teoretická část má proto spíše charakter výtahu k odděleným tématům, než teoretického východiska pro řešení problému a pro výzkumnou sondu (zcela bez popisu souvislostí jsou pak kapitoly o výzkumech čtenářství a o výsledcích finských žáků). Nežřetelné je také propojení mezi četbou včetně žánrů, které děti volí, s utvářením hodnotové orientace, v III. části též položka dotazníku zaměřená na ovlivňování hodin literární výchovy. V těchto souvislostech se nabízí mnoho otázek, kterých se práce dotýká, např. jak se literární žánry, se kterými se dítě v 5.ročníku setkává, promítají do jeho utváření či osvojování hodnot, jak velký vliv může mít dnes četba na tvorbu hodnotového systému v porovnání s prožitkem žitých situací, styků s lidmi, autoritami a kamarády, co o hodnotách se žák může dovědět z preferovaných žánrů, jaký je vliv slova a čteného textu na osvojování hodnot, jaký je význam schematizování vlastností a schopností literárního hrdiny dětské četby pro osvojování žádoucích hodnot (ochrana slabších, boj za spravedlnost, za záchranu světa, apod)... uvádím tyto otázky proto, abych dokumentovala složitost sledované problematiky. Při obhajobě doporučuji zamyslet se nad tím, které z nich by autorka vybrala, doplnila, zvýraznila, aby podpořily vyznění její práce.

„Hypotézy“ – zde spíše předpoklady formulované v kapitole I nejsou opřeny o žádná teoretická východiska, byť k tomu kap.II může podat alespoň základní oporu např. ve studiu věkových zvláštností a významu četby v dětském věku v identitních procesech. Předpoklady jsou pak spíše očekávání autorky, proto také poměrně často vyjadřuje překvapení nad výsledky výzkumu.

Cenná data přináší dotazníkové šetření mezi žáky v komparaci s pohledem učitelů. Tuto část lze považovat za přínos práce. A to i přesto, že prakticky chybí údaje o koncipování výzkumu a tvorbě výzkumného nástroje – dotazníků (jako celek jsou uvedeny až v příloze), a je třeba je v práci dohledávat. Z tohoto důvodu také interpretace zůstává na popisné úrovni, absence vazby na koncepci výzkumu neumožňuje přihlédnout k teoretickým poznatkům.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

V seznamu literatury je chybně uveden autor navíc KINOS, J. u práce Z. Heluse Dítě v osobnostním pojetí, 2009.

Výzkumný vzorek nebyl vybrán náhodně, ale kombinací motivovaného a dostupného výběru.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Jak rozumíte pojmu hodnota z pedagogického pohledu a jaký význam má pro pedagogická zkoumání hodnot jejich filozofické, sociologické a psychologické pojetí?
2. Podle čeho usuzujete, že chlapci si neuvědomují hodnotu peněz v interpretaci otázky „jaký dárek bys chtěl dostat“. Kladu tuto otázku na základě úvahy, že dárek je vyjádření náklonnosti dárce, ne rozmýšlení o tom, čemu dát přednost při nákupu, navíc peníze, v dotazníku jsou pak zařazeny právě jako jedna z hodnot, byly i chlapci uváděny na posledním místě.
3. Vyplývá ze srovnání výpovědí učitelů a žáků, že učitelé mají reálnou představu o hodnotové orientaci žáků?
4. Jaká je Vaše odpověď na otázku : Co je obsahem „hodnotového systému žáka mladšího školního věku na základě čtenářských preferencí“ – viz název diplomové práce?

Doporučuji k obhajobě :

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: